

Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid

Provincie Utrecht

4 januari 2006
eindrapport

INHOUDSOPGAVE

	Blz.	
SAMENVATTING		
1	INLEIDING	1
1.1	Van PUEV1 naar PUEV2: een toelichting	1
1.2	Het tweede Utrechts uitvoeringsprogramma: PUEV2	2
2	STARTEN VANUIT AMBITIE EN DOELEN	4
2.1	Ambitie	4
2.2	Vertretpunt voor ambitie en doelen: stand van zaken ultimo 2005	4
2.3	De ambitie uitgewerkt: doelen voor 2010	7
2.4	Confrontatie ambitie/doelen versus stand van zaken: de opgave voor 2006-2010	10
3	VAN AMBITIE EN DOELEN NAAR DE UITVOERING: PROJECTEN EN ACTIVITEITEN	12
4	HET UITVOERINGSPROGRAMMA OP EEN RIJ	19
4.1	Inleiding	19
4.2	Totaalbeeld op het niveau van de onderdelen van de menukaart	21
5	DE PROGRAMMASTRUCTUUR	23
5.1	Organisatie van de uitvoering	23
5.2	Programmamanagement	25

SAMENVATTING PROVINCIAAL UITVOERINGSPROGRAMMA EXTERNE VEILIGHEID 2006-2010

Enschedé en beleidsintensivering externe veiligheid

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op het voorkomen van rampen zoals in Enschedé. Centraal staat het beperken van risico's verbonden aan productie, opslag en transport van gevaarlijke stoffen. Belangrijke risicobeperkende instrumenten zijn ruimtelijk beleid (zoning, locatiebeleid), routing, het voorkomen van transporten (vb. chloortransporten per trein), het veiliger maken van transportmiddelen en inrichtingen (vergunningverlening en handhaving), risiconormering en saneringen als normen worden overschreden.

Na de ramp in Enschedé in 2000 is in Nederland het beleid ten aanzien van externe veiligheid geïntensiveerd. Nieuw beleid en nieuwe regelgeving (Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen, Registratiebesluit, circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen) is tot stand gekomen.

Voor de provincie Utrecht is de provinciale beleidsintensivering vastgelegd in het Provinciale Milieubeleidsplan (PMP) 2004-2008 en in het Strategische Mobiliteitsplan Utrecht en het Streekplan.

Extra rijksmiddelen voor externe veiligheid

Het rijk stelt middelen beschikbaar aan provincies om samen met gemeenten de beleidsintensivering te kunnen realiseren. Daarvoor moet de provincie in overleg met de gemeenten een programma opstellen. De provincie heeft daarin een regierol.

Voor 2004 en 2005 werd een Subsidieregeling programmafinanciering externe veiligheid opgesteld. Deze regeling was vooral bedoeld om achterstanden weg te werken en ervaring op te doen met nieuwe regelgeving. Aanvankelijk was het de bedoeling om de rijksmiddelen na 2005 direct uit te keren in het gemeentefonds en provinciefonds. Er doen zich op het gebied van externe veiligheid echter teveel ontwikkelingen voor, om nu al een helder beeld te hebben over de verdeling van deze middelen over het provinciefonds en gemeentefonds. Na 2010 zullen de middelen worden versleuteld naar de fondsen om de uitvoering van de activiteiten voort te zetten. Tot die tijd geldt de Subsidieregeling Programmafinanciering 2006-2010.

Subsidieregeling programmafinanciering 2006-2010

Doel van deze regeling is om toe te werken naar een structurele uitvoering van externe veiligheid voor alle externe veiligheidstaken. Middelen moeten vooral worden geïnvesteerd in duurzame organisatorische versterking en professionalisering en in duurzame vormen van samenwerking. Er moet een programma worden opgesteld waarin alle aspecten van externe veiligheid aan bod komen. Doelstellingen moeten worden geformuleerd voor de volgende onderwerpen: risicoinventarisatie, structuurvisie, vergunningverlening en handhaving bij inrichtingen, transport, ruimtelijke ordening, verantwoording groepsrisico, sanering, risicocommunicatie, organisatorische versterking en professionalisering. Deze doelen zijn voor de looptijd van het programma leidend voor de inzet van middelen. De middeleninzet kan jaarlijks worden aangepast om deze doelen te realiseren.

Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010

In overleg met de gemeenten, brandweer, milieudiensten en veiligheidsregio is voor de 2006 tot en met 2010 een nieuw programma opgesteld. Dit programma is gebaseerd op de ervaringen die met het programma 2004-2005 zijn opgedaan en de wensen van de betrokken organisaties voor de komende jaren.

Het zwaartepunt voor de uitvoering van het programma ligt bij de provincie, grotere gemeenten, milieudiensten, de veiligheidsregio (regionale brandweer). Het netwerk van 'sleutelfiguren' dat op basis van het PUEV 2004-2005 is opgebouwd wordt versterkt. Er wordt toegewerkt naar structurele en duurzame samenwerkingsvormen. Dit moet leiden tot voldoende 'kritische massa' om de externe veiligheidstaken kosteneffectief te kunnen uitvoeren.

Inhoudelijke doelen van het programma

Transport

De routerings maatregelen die zijn uitgewerkt in PUEV 2004-2005 zullen vanaf 2006 worden gerealiseerd inclusief de handhaving van het routenet.

Tevens wordt in 2006 een landelijk basisnet voor vervoer van gevaarlijke stoffen voor rijkswegen, spoorwegen, waterwegen ontwikkeld. Het basisnet zal bestaan uit 3 klassen: klasse 1 bestemd voor transport van gevaarlijke stoffen zonder plafond, klasse 2 voor transport met een plafond, en klasse 3 voor transporten waar behoudens incidenteel transport geen vervoer van gevaarlijke stoffen is toegestaan. De provincie levert een actieve inbreng in de ontwikkeling van dit basisnet.

Vanaf 2008 kan de beheersfase aanbreken. Coördinatie door de provincie blijft nodig vanwege gemeentegrens overschrijdende transport van gevaarlijke stoffen en aansluiting op het landelijke basisnet.

Risico-inventarisatie

Voor het project Risico-inventarisatie stationaire bronnen zal in 2006 voor wat betreft de bedrijven die onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen vallen (BEVI) de beheersfase aanvangen. Het risicoregister is dan gevuld met de gegevens over de risicovolle inrichtingen (zeer brandbare, explosieve, giftige stoffen) en moet bijgehouden worden. Vanaf 2006 zal het register worden gevuld met aanvullende gegevens die belangrijk zijn voor de hulpverlening (bijvoorbeeld de opslag van brandbare stoffen).

Vanaf 2008 start de beheersfase voor dit onderwerp.

Ruimtelijke ordening

Een goede uitwerking van externe veiligheid in ruimtelijke plannen is belangrijk om knelpunten te voorkomen. De in 2005 ontwikkelde handreikingen, de opgedane ervaringen in projecten en de gemaakte samenwerkings afspraken worden vanaf 2006 geïmplementeerd. Op basis van de ervaringen die vervolgens worden opgedaan, wordt de handreiking geëvalueerd en bijgesteld. Tot 2010 zullen veel bestemmingsplannen geactualiseerd moeten worden. Aan het eind van de programmaperiode zal er pas sprake zijn van een beheersfase.

Verantwoording groepsrisico

Naarmate grotere groepen mensen het slachtoffer kunnen worden van een calamiteit met gevaarlijke stoffen, wordt de risiconormering die het bestuur in acht kan nemen bij de vaststelling van ruimtelijke plannen en het verlenen van vergunningen strenger. Deze normen hebben het karakter van een oriënterende waarde. Dat wil zeggen dat het bevoegd gezag beleidsvrijheid heeft, maar haar keuze wel goed moet motiveren. Maatregelen die het bestuur kan nemen kunnen gericht zijn op het voorkomen van rampen en/of het vergroten van de zelfredzaamheid en de hulpverlening.

In 2005 is een praktische handreiking uitgewerkt. In voorbeeldprojecten is een beleidsvisie ontwikkeld om te bepalen welke toename van het groepsrisico wel of niet acceptabel is en welke maatregelen kunnen worden genomen om het groepsrisico te reduceren.

In 2006 zal verdere exploratie van dit onderwerp plaatsvinden zowel in provinciaal als interprovinciaal verband.

Uit oogpunt van efficiency en effectiviteit is het voor gemeenten en de regionale brandweer, die een adviestaak heeft ten aanzien van de verantwoording van het groepsrisico, interessant om voor vergelijkbare cases, of voor een groter gebied een visie te ontwikkelen. Een voorbeeld van dit laatste is het ontwikkelen van een visie op de verantwoording van het groepsrisico langs spoorlijnen in de provincie. In het programma zijn uren gereserveerd om dit te realiseren.

Vanaf 2008 zal de beheersfase aanbreken.

Structuurvisie voor externe veiligheid

Voor een aantal gemeenten zal externe veiligheid nadrukkelijker aan de orde zijn dan in andere gemeenten. Voor deze gemeenten kan het wenselijk zijn om een integrale visie te ontwikkelen op externe veiligheid. In Zuid-west Utrecht (Houten, Nieuwegein, Lopik, IJsselstein) en in Veenendaal is dit in het kader van PUEV 2004-2005 gedaan. Na 2005 worden middelen gereserveerd om dit ook voor een aantal andere gemeenten te doen.

Saneringsprogramma

Voor 2010 moeten inrichtingen voldoen aan de wettelijk norm. Er zal in 2006 een saneringsprogramma worden opgesteld en daarna worden bijgehouden. Voor de uitvoering van het saneringsprogramma zijn uren gereserveerd. In 2005 is hiervoor al een inventarisatie uitgevoerd en gefinancierd door de provincie.

Met de LPG-branche zijn afspraken gemaakt dat deze voor lpg-tankstations de sanering zal organiseren en financieren.

De middelen voor de saneringen zelf vallen buiten de programmafinanciering. Hiervoor heeft het rijk een apart budget.

Het is op dit moment nog niet in te schatten wanneer de beheersfase intreedt.

Externe veiligheid in vergunningen en handhaving

Voor BRZO-bedrijven is landelijk vastgesteld dat er een achterstand is die moet worden ingelopen. Daarvoor zijn afspraken tussen rijk, IPO en VNG gemaakt ('Beterzo-traject'). In het programma zijn hiervoor middelen gereserveerd.

Verder is sprake van een toename in de administratieve last voor gemeenten door de provincie door de uitvoering van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen. Ook hiervoor zijn in het programma extra middelen uitgetrokken. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de afgelopen jaren in onze provincie al veel capaciteit is gestoken in de vergunningverlening en handhaving van risicovolle inrichting. Vanaf 2006 is er sprake van een beheersfase voor de BEVI-inrichtingen.

Risico-communicatie.

Dit onderwerp is op landelijk niveau nog sterk in beweging waarbij de groeiende behoefte aan informatie en openbaarheid van gegevens na Enschedé indruist tegen de groeiende behoefte om met het oog op mogelijke terroristische aanslagen gevoelige informatie niet openbaar te maken.

De communicatie binnen het programma is thans vooral gericht op:

- kennisoverdracht binnen de organisaties over externe veiligheid
- het laten zien wat de overheid doet om de kans op calamiteiten te verkleinen.
- De uitvoering van de wettelijk voorgeschreven communicatie (ter inzage legging bestemmingsplannen/vergunningen, aanschrijving omwonenden en inspraak).

Dit traject zal in het nieuwe programma worden voortgezet en zodra de landelijke discussie over openbaarheid van risicogegevens naar burgers is uitgewoed worden verbreed tot de risico-informatievoorziening aan de burger. Aansluiting wordt gezocht bij de verplichte risicocommunicatie in het kader van de rampenbestrijding. De mate waarin burgers zich zorgen maken over externe veiligheid wordt meegenomen in de periodieke Hinderbelevingsonderzoeken die in het kader van het Provinciale Milieubeleidsplan 2004-2008 worden uitgevoerd.

De groei in de inzet voor communicatie zit in de periode tot 2009 en daarna begint de beheersfase.

Organisatorische versterking en professionalisering

Dit onderdeel hangt nauw samen met het doel van het programma. Er wordt gewerkt aan een structurele formatie, structurele samenwerking, borging van externe veiligheid in werkprocessen, voldoende opleiding en kennisuitwisseling.

Tijdens de looptijd van het programma zal worden toegewerkt naar het ontwikkelen van kentallen voor de uitvoering van externe veiligheidstaken.

De samenwerking met hogescholen in Utrecht en kennisinstututen als het RIVM zal tijdens de looptijd van het programma worden gecontinueerd.

De doelmatigheid wordt ook vergroot door interprovinciale samenwerking via het landelijk netwerk van programmaleiders externe veiligheid. Eén van de belangrijkste projecten die in interprovinciaal verband wordt uitgevoerd is de organisatie van kennisuitwisseling. In dit project delen provincies en gemeenten kennis en ervaringen die zijn opgedaan in de afzonderlijke provinciale programma's.

Financiën

Voor de periode 2006 tot en met 2010 hebben gemeenten en provincie gezamenlijk ca. € 1,2 mln aan wensen voor het programma ingebracht. Bij de kwantificering van de activiteiten zijn aannames gedaan betreffende te hanteren kentallen en werklust. Hieraan hebben de participerende organisaties een actieve bijdrage geleverd. In 2006 zal dit inzicht worden aangescherpt. Jaarlijks zal het actieprogramma worden geactualiseerd.

Uit de rijksmiddelen wordt € 782.000 gefinancierd. De provincie zal voor de duur van het Provinciale Milieubeleidsplan 2005-2008 aanvullend € 150.000-€ 200.000 bijdragen. In 2008 zullen aan Provinciale Staten voorstellen worden gedaan voor de provinciale inzet voor de uitvoering van het programma na 2008.

Gemeenten zullen voor het resterende bedrag aan wensen (€ 220.000) eigen middelen moeten zoeken in de middelen die gemeenten thans beschikbaar hebben voor de uitvoering van externe veiligheid. Er is in het programma voor gekozen om een beperkt deel (10%) van de gevraagde middelen voor vergunningverlening en handhaving van risicovolle bedrijven en voor het opstellen van ruimtelijke plannen waar externe veiligheid aan de orde is, niet te honoreren. De redenen hiervoor zijn, dat gemeenten/milieudiensten voor deze onderwerpen doorgaans capaciteit beschikbaar hebben en een deel van de kosten uit de exploitatielasten van ruimtelijke plannen kan worden gefinancierd. Er is in het programma ook gekozen om een deel van de wensen van de regionale brandweer niet te honoreren omdat de werklast op dit moment nog niet kan worden bepaald en omdat de gevraagde bijdrage ten opzichte van andere organisaties een onevenredig groot beslag zou leggen op het beschikbare rijksbudget. Er wordt voor de regionale brandweer gestreefd naar efficiencywinst door een goede samenwerking tussen provincie, milieudiensten en brandweer/veiligheidsregio en door gezamenlijke visieontwikkeling ten aanzien van de verantwoording van het groepsrisico (zie ook hierboven bij Verantwoording Groepsrisico).

Voortgangsrapportage

De organisaties die bij de uitvoering van dit programma betrokken zijn (rijksoverheid, provincie, gemeenten, milieudiensten, brandweer, veiligheidsregio) zullen regelmatig ambtelijk en bestuurlijk op de hoogte gehouden worden over de voortgang van het programma.

1. INLEIDING

1.1 Van PUEV1 naar PUEV2: een toelichting

Beleid voor externe veiligheid in ontwikkeling

Op het gebied van externe veiligheid is de afgelopen jaren nieuwe wet- en regelgeving ontwikkeld. Te denken valt aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Registratiebesluit (RRGS) en de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (CRNVGS). De uitvoering van deze wet- en regelgeving ligt met name bij de provincie, de gemeenten en de regionale brandweer. Daarbij zijn verschillende disciplines betrokken, waaronder milieu, ruimtelijke ordening en openbare orde en veiligheid.

Het eerste Utrechtse uitvoeringsprogramma: PUEV1

Voor de versterking van de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid door andere overheden heeft het ministerie van VROM, op basis van een subsidieregeling, al in de periode 2004-2005 een bedrag van 20 miljoen euro beschikbaar gesteld, waarvan € 782.000 voor Utrecht. Om in aanmerking te komen voor de subsidie hebben provincie Utrecht, de Utrechtse gemeenten (inclusief de regionale milieudiensten) en de regionale brandweer samen een provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid opgesteld: PUEV1. Begin 2006 wordt de uitvoering van het eerste programma afgerond. Paragraaf 2.2 schets een beeld van de stand van zaken.

Van PUEV1 naar PUEV2

Ook voor de periode 2006-2010 is geld beschikbaar voor provincies en gemeenten. Voor Utrecht is dat € 782.000 per jaar (N.B.: voor het eerste programma was dit geld beschikbaar voor een periode van twee jaar). Wederom moet hiervoor een programma worden ingediend: PUEV2. PUEV 2 moet tussen 1 december 2005 en 28 februari 2006 bij het ministerie van VROM worden ingediend.

PUEV2 volgt op PUEV1. Dit suggereert dat met PUEV2 de lijn van PUEV1 wordt voortgezet. Voor een belangrijk deel klopt dit ook. De basiselementen van PUEV1 zijn terug te vinden in PUEV2:

- Subsidie kan door de provincie worden aangevraagd op basis van een in samenwerking met de gemeenten opgesteld uitvoeringsprogramma;
- De inhoudelijke reikwijdte wordt bepaald door de onderdelen van de menukaart;
- De financiële verdeelsleutel is ongewijzigd;
- En er zijn afspraken over de wijze van verantwoording.

In PUEV2 is echter een aantal accenten aangebracht dat duidelijk anders is dan in PUEV1. Onderstaand kader beschrijft de belangrijkste daarvan.

- Allereerst omvat de looptijd van PUEV2 een periode van vijf jaren: van 2006 tot en met 2010. Hiervoor moet een meerjarig en voortschrijdend programma worden opgesteld, waarin het eerste jaar steeds concreet is uitgewerkt en de daaropvolgende jaren een goede doorblik geven. Elk jaar zal de eerst volgende jaarschijf moeten worden geactualiseerd en geconcretiseerd.- In de nieuwe subsidieregeling is nadrukkelijk aangegeven dat verwacht wordt dat in de programmaperiode een beweging op gang wordt gebracht van 'nieuwigheid naar routine'. Kenmerkend daarvoor is: o Van projecten naar structurele activiteiten;o Van inhuur van expertise naar aantrekken van expertise;

- Verankering van structurele samenwerking.
- Deze beweging is gericht op een tweetal belangrijke einddoelen:
 - Een structurele uitvoering op een adequaat niveau;
 - Structurele samenwerking op een effectief en efficiënt niveau.
- Om dit te bereiken is het nodig het programma op te stellen vanuit een duidelijke ambitie en doelen ('wat willen we bereiken') en op basis daarvan te kijken welke projecten en activiteiten daarbij passen ('wat is daarvoor nodig').
- Tenslotte omvat de nieuwe subsidieregeling een aantal wijzigingen met betrekking tot financiering (de mogelijkheid om budget aan te vragen op basis van vaste bedragen voor te leveren producten, zoals bijvoorbeeld het aantal te actualiseren vergunningen of bestemmingsplannen), bevoorschotting (op kwartaalbasis) en verantwoording (in de laatste jaren minder frequent dan in de eerste jaren).

De criteria waaraan het nieuwe programma wordt getoetst zijn:

- De invulling van het provinciale programma draagt aantoonbaar bij aan het structureel voorzien van de formatie ten behoeve van de structurele uitvoering van de EV-taken;
- De invulling van het programma draagt aantoonbaar bij aan een structurele samenwerking tussen enerzijds provincie en gemeenten en anderzijds gemeenten onderling op een effectief en efficiënt schaalniveau;
- De uitvoering van het programma levert een aantoonbare en blijvende kwaliteitsimpuls aan externe veiligheid;
- Taakuitvoering die wettelijk verplicht is of binnenkort wordt, wordt door middel van het provinciale programma versterkt;
- Het programma streeft een evenwichtige keuze van projecten en activiteiten na, alsmede een gemotiveerde verdeling over de betrokken organisaties.

1.2 Het tweede Utrechts uitvoeringsprogramma: PUEV2

Opzet PUEV2: starten vanuit ambitie en doelen, doordenken in bijpassende projecten en activiteiten

Met bovenstaande bespiegelingen over het nieuw op te stellen programma, is de opgave voor het nieuwe programma helder:

- Het resultaat van PUEV1 als vertrekpunt;
- Denken vanuit ambitie en doelen ('wat willen we bereiken');
- Doordenken in bijpassende projecten en activiteiten ('wat is daarvoor nodig');
- En vervolgens structureren en organiseren van de uitvoering in een passende organisatie.

Totstandkomingsproces PUEV2

Dit nieuwe programma is tot stand gebracht in een samenwerking tussen provincie, gemeenten, milieudiensten en regionale brandweer. De volgende processtappen zijn daartoe gezet:

Ambtelijk

- In juni en juli 2005 is in een 'klein comité' (met daarin een vertegenwoordiging van provincie, gemeenten, milieudiensten en regionale brandweer in een tweetal bijeenkomsten een voorzet gedaan (per onderdeel van de menukaart) voor de na te streven doelen en de daarbij horende projecten en activiteiten;
- Deze voorzet, de zogenaamde 'agenda voor PUEV2' is per mail ter commentaar voorgelegd aan alle contactpersonen van PUEV;

- De aldus geformuleerde 'agenda voor PUEV2' is vervolgens in de maanden juli en augustus nader uitgewerkt, waarbij alle projecten en activiteiten kwalitatief en kwantitatief zijn beschreven; deze uitwerking leidde tot een eerste beeld voor het nieuwe programma;
- Dit beeld (overzicht van projecten en activiteiten, inzicht in tijd en geld) is op 19 september wederom in het 'klein comité besproken; daarbij zijn aanpassingen aangebracht en zijn prioriteiten gesteld om te komen tot een programma dat past binnen het beschikbare budget; het resultaat was een eerste concept van PUEV2;
- Dit concept is op 27 oktober besproken in een viertal regionale bijeenkomsten; daarbij is enerzijds stilgestaan bij de totstandkoming van het eerste concept en is voorts besproken in hoeverre dit concept tegemoet komt aan de regionale wensen en mogelijkheden; ook deze bijeenkomst heeft wederom geleid tot een aantal aanpassingen:
 - o in de bijeenkomsten is een beter beeld verkregen van de behoeften van de diverse in het programma participerende organisaties;
 - o dit beeld is doorvertaald, waarin een expliciete en regio-gewijze verdeling heeft plaatsgevonden over de organisaties (zie bijlage 2): provincie, regionale brandweer, milieudiensten en gemeenten;
- Verwerking van de resultaten van de regionale bijeenkomsten heeft tenslotte geresulteerd in een definitief concept, dat nog éénmaal aan de participerende organisaties ter beoordeling is voorgelegd, waarna het ter besluitvorming is aangeboden aan provincie, gemeenten, milieudiensten en regionale brandweer.

Bestuurlijk

- In de periode juni 2005 – januari 2005 is PUEV2 op diverse bestuurlijke overleggen geagendeerd, zoals bijvoorbeeld de overleggen met de portefeuillehouders milieu van Eemland, Zuidoost-Utrecht en Noordwest-Utrecht en het burgemeestersoverleg;
- Het definitief concept van PUEV2 is ter besluitvorming voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, alle Utrechtse college's, de milieudiensten en aan het dagelijks bestuur van de regionale brandweer.

Leeswijzer PUEV2

Gekoppeld aan de opzet van PUEV2 is het programma als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de stand van zaken en formuleert de ambitie (algemeen) en de doelen (per onderdeel van de menukaart) voor het programma;
- In hoofdstuk 3 zijn ambitie en doelen per onderdeel van de menukaart vertaald naar de projecten en activiteiten die nodig zijn om de doelen te realiseren;
- In hoofdstuk 4 (en bijlage 2 en het bijlagenboek) zijn de projecten en activiteiten nadere uitgewerkt: de kern van het uitvoeringsprogramma;
- En in hoofdstuk 5 tenslotte wordt ingegaan op de organisatie van de aansturing (programmamanagement) en de uitvoering van het programma.

2 STARTEN VANUIT AMBITIE EN DOELEN

2.1 Ambitie

In de subsidieregeling die ten grondslag ligt aan PUEV2 is de kern van de ambitie voor het nieuwe programma geformuleerd. Het gaat dan om:

- Structurele uitvoering van (minimaal de wettelijke) EV-taken op een adequaat niveau;
- Vormgeving en organisatie van deze uitvoering door middel van samenwerking op effectief en efficiënt schaalniveau.

In Utrecht is deze ambitie uit de subsidieregeling overgenomen en vervolgens geconcretiseerd in doelstellingen. Deze concretisering is allereerst inhoudelijk van aard. Voor alle inhoudelijke onderdelen van de menukaart zijn in paragraaf 2.3 de doelen voor 2010 geformuleerd:

- Risico-inventarisatie van risicovolle situaties;
- Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving;
- Transport van gevaarlijke stoffen, zoals routing van het vervoer;
- Structuurvisie externe veiligheid;
- Ruimtelijke ordening en externe veiligheid;
- Verantwoording groepsrisico;
- Sanering;
- Risicocommunicatie.

Bij het formuleren van deze inhoudelijke doelstellingen is uiteraard de stand van zaken ultimo 2005 (i.c. het einde van PUEV1) nadrukkelijk in beschouwing genomen. Paragraaf 2.2 schets een beeld van deze stand van zaken.

Naast de inhoudelijke doelstellingen zijn doelstellingen geformuleerd over de organisatie en uitvoering van PUEV2. Ook deze doelstellingen zijn in paragraaf 2.3 beschreven onder het kopje 'organisatorische versterking en professionalisering'.

2.2 Vertrekpunt voor ambitie en doelen: stand van zaken ultimo 2005

Algemeen

Zoals in hoofdstuk 1 al is aangegeven, zijn provincie, gemeenten, milieudiensten en regionale brandweer de afgelopen jaren geconfronteerd met een aantal nieuwe EV-taken. De aanduiding 'nieuw' is in die zin niet geheel juist, omdat voor die tijd in bijvoorbeeld milieuvergunningen en ruimtelijke plannen natuurlijk ook al rekening gehouden moest worden met het aspect externe veiligheid. Wel is de doorwerking van het aspect externe veiligheid nader geconcretiseerd en geformaliseerd, zoals bijvoorbeeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en in de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen. De risicoregistratie op grond van het Registratiebesluit is echter een nieuwe taak.

Vanuit dit vertrekpunt is in 2003/2004 PUEV1 opgesteld. Daarin is in Utrecht de nadruk gelegd op een viertal onderdelen van de menukaart:

- Risico-inventarisatie van risicovolle situaties;
- Transport van gevaarlijke stoffen, zoals routing van het vervoer;
- Ruimtelijke ordening en externe veiligheid;
- Verantwoording groepsrisico.

In de uitwerking van PUEV1 is vooral de nadruk gelegd op het 'exploreren' van de 'nieuwe' taken. Kennis opdoen, kennis delen, ervaring opdoen, hulpmiddelen ontwikkelen en beschikbaar stellen, waren belangrijke ingrediënten van PUEV1. Voor wat betreft 'risico-inventarisatie' en 'transport van gevaarlijke stoffen' is daarnaast ook ingezet op de implementatie en uitvoering van taken.

In zijn algemeenheid kan dan ook gesteld worden dat met PUEV1 de structurele uitvoering van EV-taken 'in de steigers' is gezet. Dit vertrekpunt vormt de basis voor PUEV2, waarin de accenten meer en meer komen te liggen op de structurele uitvoering van de EV-taken.

Ditzelfde geldt in feite voor het aspect van organisatie en samenwerking. PUEV1 heeft de betrokken organisaties bij elkaar gebracht: netwerken zijn gegroeid, samenwerking is ook hier 'in de steigers' gezet, professionals weten elkaar te vinden. Ook dit is een goede basis voor PUEV2 waarin, gekoppeld aan de structurele uitvoering van de taken, fors zal worden ingezet op het aantrekken van formatie en uitvoering in samenwerking.

Risico-inventarisatie van risicovolle situaties

Binnen PUEV1 is veel aandacht besteed aan de invoer van het Risicoregister (RRGS). Kennisoverdracht (wat is RRGS, wat wordt van provincie en gemeenten verwacht, hoe werkt het Risicoregister) en de begeleiding van de invoer van het Risicoregister stonden daarbij centraal. Inmiddels is een groot deel van de gegevens van het Risicoregister ingevoerd. Begin 2006 wordt dit afgerond. Daarbij zullen tevens nog goede afspraken gemaakt moeten worden over het beheer van het Risicoregister door de uitvoerende organisaties.

Met de verbreding en verdieping van het Risicoregister op basis van de zogenaamde drempelwaardentabel is in PUEV1 een start gemaakt. Ook voor PUEV2 staat deze verbreding op de agenda.

Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving

De doorwerking van externe veiligheid in vergunningverlening en handhaving (wet milieubeheer) is niet vanuit PUEV1 gefaciliteerd. De uitvoerende organisaties (provincie, gemeente, milieudiensten) zijn hier afzonderlijk mee aan de slag gegaan.

Transport van gevaarlijke stoffen, zoals routing van het vervoer

Binnen PUEV1 is gestart met een tweetal pilots (Veenendaal, Rhenen, Renswoude en Woerden, Ronde Venen). In deze pilots is het transport van gevaarlijke stoffen in beeld gebracht, zijn witte vlekken in beeld gebracht (cumulatie van risico's), heeft een inventarisatie plaatsgevonden van bedrijven die routeplichtige stoffen hebben, zijn de transportinfrastructuur en de routeplichtige bedrijven op kaart gezet, zijn gegevens verzameld over invloedsgebieden rondom transportassen, zijn de knelpunten gesignaleerd (ook voor buisleidingen) en zijn voorstellen gedaan om deze knelpunten op te lossen. Hetzij via routing, hetzij anderszins (bijvoorbeeld afspraken met de bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het vervoer van gevaarlijke stoffen). Gestart is met de implementatie van deze maatregelen.

Inmiddels zijn de pilots opgeschaald tot de overige regio's in de provincie. Ook voor deze gebieden liggen er voorstellen voor passende maatregelen. Implementatie vindt plaats via PUEV2.

Structuurvisie externe veiligheid

Vanuit PUEV1 is binnen het project 'verantwoording groepsrisico' een pilot gedaan in de gemeente Veenendaal. In een ander kader is voor een viertal gemeenten in de regio Zuidwest-Utrecht geanalyseerd of een gemeentelijke EV-visie zinvol is. Daarbij is alleen voor de gemeente Nieuwegein geadviseerd een dergelijk kader op te stellen.

Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

Dit onderdeel is in PUEV1 opgepakt, met de nadruk op het zich eigen maken van de problematiek en het ervaring opdoen met de doorwerking van externe veiligheid (Besluit externe veiligheid inrichtingen en Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen) in ruimtelijke plannen. Er zijn 5 pilots uitgevoerd: Amersfoort-Isselt, Woerden (LPG-station), Zeist-den Dolder-noord, Woudenberg (bedrijventerrein parallelweg) en Utrecht-Vechtse Banen. Op basis daarvan is een procesbeschrijving en een handreiking opgesteld. De opgedane ervaringen zijn ook meegenomen in de provinciale Leidraad bestemmingsplannen die gebruikt wordt voor het toetsen van bestemmingsplannen.

Verantwoording groepsrisico

De verantwoording van het groepsrisico is natuurlijk direct gekoppeld aan twee andere onderdelen van de menukaart: externe veiligheid en vergunningverlening en handhaving en ruimtelijke ordening en externe veiligheid. In het kader van het PUEV1-project is een praktische handreiking opgesteld voor het omgaan met de verantwoordingsplicht, er zijn pilots uitgevoerd op basis waarvan bouwstenen beschikbaar zijn gekomen voor een maatschappelijke afweging, er is onderzoek gedaan naar de beschikbaarheid van basisinformatie die nodig is voor de verantwoording van het groepsrisico (en de verbetering daarvan) en er zijn voorstellen gedaan om (binnen PUEV2) de verantwoording van het groepsrisico verder te ondersteunen. De pilots zijn: LPG-inrichtingen, A28 Zeist, herziening bestemmingsplan bedrijventerrein Plettenburg-De Wiers (Nieuwegein) en ontwikkeling project Eemcentrum in Amersfoort.

Sanering

De sanering van risicovolle situaties is niet vanuit PUEV1 ondersteund. Wel is inmiddels ervaring opgedaan in een aantal lopende saneringstrajecten. Bijvoorbeeld Primagaz en een aantal LPG-stations. Tevens is eind 2005 een onderzoek uitgevoerd naar het aantal saneringssituaties, gefinancierd door de provincie. Dit inzicht vormt het vertrekpunt voor nadere actie in PUEV2.

Risicocommunicatie

Risicocommunicatie is als onderdeel meegenomen in de boven omschreven projecten. Er is een plan van aanpak opgesteld. Er is een provinciesite gemaakt voor het PUEV. Persberichten zijn opgesteld over de voortgang van het programma. Voor de ruimtelijke plannen en de invoering van de routing gelden de wettelijke regels voor bekendmaking, inzage en inspraak. In IPO-verband is een communicatiestrategie ontwikkeld, die vanaf 2006 wordt geïmplementeerd.

Organisatorische versterking en professionalisering

Dit onderdeel van de menukaart beperkte zich binnen PUEV1 tot het programma-management en de bijdrage aan een aantal landelijke PUEV1-projecten.

2.3 De ambitie uitgewerkt: doelen voor 2010

In deze paragraaf is de ambitie uit paragraaf 2.1 per onderdeel van de menukaart geconcretiseerd in doelen voor 2010 (of eerder). Deze doelen geven aan wat er in 2010 bereikt zal zijn. Door doelen te stellen is het mogelijk om, naast sturing op het succes of falen van de individuele projecten en activiteiten, ook te sturen op het behalen van de gestelde doelen en het realiseren van de ambitie. De sturing op de individuele projecten en activiteiten blijft daarmee weliswaar belangrijk, maar staat ten dienste van het behalen van doelen en realiseren van de ambitie.

Daar waar relevant zijn ook doelstellingen uit het provinciaal milieubeleidsplan (PMP) opgenomen. Deze provinciale doelstellingen zijn 'in lijn' met de gezamenlijke doelstellingen in dit tweede provinciaal uitvoeringsprogramma (PUEV2).

Risico-inventarisatie van risicovolle situaties

Het provinciaal milieubeleidsplan (PMP) zegt het volgende over risico-inventarisatie: "Wij richten ons deze planperiode op het vergroten van het inzicht in risicovolle activiteiten, de verbetering van monitoringsmethodieken en actualisatie van de risico-inventarisatie". Deze provinciale doelstelling werkt door in de doelstellingen voor het programma.

Inventarisatie conform (ontwerp-)Registratiebesluit

- RI-D1: eind 2006: alle relevante inrichtingen (reikwijdte Registratiebesluit) zijn door de bevoegde instanties (provincie en gemeenten) goed, volledig (waaronder ook de risicocontouren) en uniform ingevoerd in RRGs.
- RI-D2: eind 2006: goede toegankelijkheid en toepasbaarheid voor alle doelgroepen (bevoegde instanties én gebruikers); dit geldt zowel voor het risicoregister (RRGS) als voor de (RRGS-gerelateerde onderdelen van de) provinciale risicokaart (PRK).
- RI-D3: eind 2006: er zijn afspraken gemaakt over het beheer van het risicoregister door de bevoegde instanties: voor wat betreft organisatie, in financiën en de inbedding in de relevante werkprocessen.
- RI-D4: vanaf 2007: RRGs is in beheer bij de bevoegde instanties (actualiseren/wijzigen, toevoegen/verwijderen).
- RI-D5: 2008: gebruik RRGs bij de diverse doelgroepen (bevoegde instanties én gebruikers) is vanzelfsprekend; dit geldt zowel voor het risicoregister (RRGS) als voor de (RRGS-gerelateerde onderdelen van de) provinciale risicokaart (PRK).

Inventarisatie conform drempelwaarden-tabel

- RI-D6: 2006: exploratie (i.c. bepalen of en zo ja op welke wijze met deze inrichtingen wordt omgegaan) + afspraken over beheer
- RI-D7: 2007: inhalen (i.c. invoeren en borgen)
- RI-D8: vanaf 2008: beheren

Inventarisatie hulpdienst-relevante inrichtingen

- geen doelstelling in het kader van PUEV2

Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving

Het provinciaal milieubeleidsplan (PMP) zegt het volgende over externe veiligheid bij vergunningverlening: "We realiseren een adequaat niveau van vergunningverlening en handhaving". Deze provinciale doelstelling werkt door in de doelstellingen voor het programma.

Voor de vergunningverlening:

- VH-D1: 3 jaar na inwerkingtreding BEVI: alle urgente saneringssituaties zijn ook daadwerkelijk gesaneerd.
- VH-D2: 2010: alle niet-urgente saneringssituaties zijn ook daadwerkelijk gesaneerd; dit gebaseerd op een saneringsprogramma.
- VH-D3: Vanaf 2006: beheersituatie: doorwerking BEVI bij wijziging bestaande vergunningen, daar waar en wanneer noodzakelijk ('ambtshalve'); eventueel aan de hand van genormeerde actualisatiefrequentie (eenmaal per x jaar).
- VH-D4: Vanaf 2006: beheersituatie: doorwerking BEVI bij behandeling nieuwe aanvragen, daar waar en wanneer aan de orde (initiatief bedrijf: uitbreiding, wijziging, nieuw).
- VH-D5: Vanaf 2006 zal de regionale brandweer actief reageren op de adviesverzoeken betreffende de verantwoordingsplicht.

Transport van gevaarlijke stoffen, zoals routing van het vervoer

Het provinciaal milieubeleidsplan (PMP) zegt het volgende over transport van gevaarlijke stoffen: "In 2005 is er een totaalbeeld van routing van transport, knelpunten en maatregelen om het transport veiliger te maken. In de planperiode wordt een provinciedekkend routenet gerealiseerd voor het wegverkeer". En: "Daarnaast onderzoeken we alternatieven voor gevaarlijke weg- en railtransporten door dichtstedelijk gebied en beïnvloeden het rijksbeleid voor wat betreft regelgeving en monitoring van transportrisico's en sanering van overschrijdingen van groepsrisico en plaatsgebonden risico". Deze provinciale doelstellingen werken door in de doelstellingen voor het programma.

Vanaf 2010 wil de provincie een aanmerkelijke verbetering van externe veiligheid realiseren op het gebied van transport: sluisverkeer reduceren met minstens 50%, handhavingsactiviteiten starten, knelpunten reduceren met 50%.

In 2010 hebben we een beheersituatie bereikt:

- TG-D1: In 2007 is er een provinciale visie voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg ter uitwerking van het PVVP en het PMP en in relatie tot landelijke ontwikkelingen als de Nota Vervoer Gevaarlijke Stoffen en het landelijk basisnet (inclusief resultaat ketenstudies).
- TG-D2: Vanaf 2007 werkt deze visie door in vervoersplannen en vervoersbesluiten van provincie en gemeenten.
- TG-D3: Er is vanaf 2007 een provinciedekkende route gevaarlijke stoffen ingesteld en geïmplementeerd, in goede aansluiting op routing in buurprovincies / -gemeenten én het landelijk basisnet (inclusief resultaat ketenstudies).
- TG-D4: De routing wordt vanaf 2008 actief gehandhaafd.
- TG-D5: Organisatorische randvoorwaarden: vanaf 2007 er is voldoende kennis, capaciteit en samenwerking om de ontwikkelde visie en doelstellingen te kunnen realiseren.
- TG-D6: Er zijn heldere verantwoordelijkheden gedefinieerd (inzet van rijksoverheid is hiervoor nodig).

Structuurvisie externe veiligheid

- SV-D1: In 2006 beschikt de provincie over een gebiedsgericht toetsingskader voor externe veiligheid die voor gemeenten richtinggevend is en een handreiking vormt voor de ruimtelijke planontwikkeling, ter uitwerking van het Streekplan en de Nota externe veiligheid
- SV-D2: Vanaf 2006 geven gemeenten, in samenwerking met de regionale brandweer, uitwerking aan een visie op de wijze waarop zij externe veiligheid in ruimtelijke ontwikkeling, verkeer en

vervoer en hulpverlening willen vormgeven; de vorm van deze visie (beleidsvisie EV, structuurvisie EV, inbedding EV-beleid in structuurplan of beleidsplan openbare orde en veiligheid, beleidsregels EV) is afhankelijk van wenselijkheid (wat wil een gemeente) en momentum (bijvoorbeeld aansluitingsmogelijkheid op structuurplan of beleidsplan openbare orde en veiligheid)

- SV-D3: De EV-visie werkt volwaardig door in EV-relevante besluiten op het gebied van ro, milieu, hulpverlening, verkeer en vervoer en economie

Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

Het provinciaal milieubeleidsplan (PMP) zegt het volgende over de relatie tussen ruimtelijke ordening en externe veiligheid: "Wij passen een externe veiligheidstoets toe op ruimtelijke ingrepen en beschermen kwetsbare bestemmingen door zonerings- en locatiebeleid". En: "Ter voorkoming van nieuwe knelpunten verfijnen we de ambities voor externe veiligheid per gebiedstype. Voor risicovolle bedrijven ontwikkelen we een kanskaart, met daarop aangegeven op welke locaties risicovolle bedrijven het best gesitueerd kunnen worden". Deze provinciale doelstellingen werken door in onderstaande doelstellingen voor het programma.

- RO-D1: Externe veiligheid is een vanzelfsprekend en transparant thema in het totstandkomings-, afwegings- en besluitvormingsproces van ruimtelijke plannen; dit betreft (minimaal) de doorwerking van BEVI en C-RVGS; de EV-overwegingen zijn bij voorkeur in een EV-paragraaf vastgelegd.
- RO-D2: Dit proces wordt vanaf 2006 ingezet, gekoppeld aan het actualisatie-regime van (provinciale en gemeentelijke) ruimtelijke plannen, en
- RO-D3: Vanaf 2007 beschikken de afdelingen RO van de gemeenten over voldoende basiskennis aangaande EV.
- RO-D4: Vanaf 2006 zal de regionale brandweer actief reageren op de adviesverzoeken betreffende de verantwoordingsplicht.

Verantwoording groepsrisico

- GR-D1: In 2006 beschikken de provincie, gemeenten en de regionale brandweer over een duidelijke visie hoe –in zijn algemeenheid- om te gaan met de verantwoording van het groepsrisico, al dan niet vastgelegd in de (structuur-)visie externe veiligheid.
- GR-D2: In 2006 beschikken de provincie, gemeenten en de regionale brandweer over een praktische handreiking betreffende het –op casusniveau- effectief en efficiënt omgaan met de verantwoordingsplicht: kwaliteitsborging, organisatie, praktische wenken en handvaten.
- GR-D3: De visie werkt door in beleidsplannen op het gebied van milieu, ruimte, hulpverlening, verkeer en vervoer en economie.
- GR-D4: Visie en handreiking werken door in concrete besluiten over milieuvergunningen en ruimtelijke plannen.

Sanering

Het provinciaal milieubeleidsplan (PMP) zegt het volgende over sanering: "In 2005 hebben wij een saneringsplan voor risicovolle activiteiten opgesteld, gebaseerd op de saneringsplannen van de gemeenten". Deze doelstelling is in het programma doorgeschoven naar 2006, met de volgende doelstellingen als vervolg.

- SA-D1: De op grond van BEVI te sanering inrichtingen is in 2010 voltooid:
 - eind 2007: sanering situaties binnen de 10-5 PR-contour (urgent)
 - eind 2010: sanering situaties binnen de 10-6 PR-contour (minder urgent)
- SA-D2: Er ontstaan geen nieuwe saneringssituaties meer

Risicocommunicatie

Het provinciaal milieubeleidsplan (PMP) zegt het volgende over risicocommunicatie: "Burgers in de provincie Utrecht bieden wij inzicht in externe veiligheidsrisico's en in de overheidsactiviteiten die in Utrecht plaatsvinden ter vermindering van risico's verbonden aan externe veiligheid". En: "Burgers maken zich zorgen om de risico's in hun omgeving. Soms is dit terecht, soms ook is deze zorg onterecht. We willen burgers een realistisch beeld schetsen van de risico's in hun omgeving. Hiertoe ontwikkelen we een communicatieplan, gericht op voorlichting van burgers en bedrijven, en voeren dit plan uit." Deze doelstellingen zijn in het programma vertaald in de volgende doelstellingen.

- RC-D1: Algemeen:
 - Risicocommunicatie over externe veiligheid wordt gevoerd in de brede context van integrale veiligheid
 - Risicocommunicatie wordt gedifferentieerd aangeboden: algemeen/globaal én diepgaand/gedetailleerd
 - Communicatiedeskundigen (voorlichters e.d) en professionals (RO, milieu en verkeer en vervoer) bij de bevoegd gezagsinstanties en hun bestuurders zijn op de hoogte van de mogelijkheden voor risicocommunicatie over externe veiligheid en de momenten waarop deze communicatie (algemeen en specifiek) kan worden ingezet
 - zowel RRGs als de model-risicokaart (MRK) zijn beschikbaar en toegankelijk voor burgers en professionele gebruikers
 - Op basis van een heldere boodschap via de daarvoor beschikbare media, zijn burgers voldoende op de hoogte van de risico's ten gevolgen van productie, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen
 - Op basis van een heldere boodschap via de daarvoor beschikbare media, zijn burgers voldoende op de hoogte van het risicobeleid van provincie en gemeenten ten aanzien van externe veiligheid
- RC-D2: Specifiek:
 - Bevoegde gezagen beschikken over een communicatiestrategie voor concrete situaties en passen deze toe bij EV-relevante besluiten op het gebied van milieu, ruimte en verkeer en vervoer

Organisatorische versterking en professionalisering

- OP-D1: In 2009 is de structurele capaciteit voor de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid bij de in het programma participerende organisaties aantoonbaar toegenomen tot minimaal 75% van het voor PF2 op jaarbasis beschikbare budget
- OP-D2: In 2009 is, op grond van inhoudelijke (complexiteit taakuitvoering), organisatorische (autonomie van taakuitvoering, kritische massa voor adequate uitvoering) en bestuurlijk (draagvlak) argumenten, een samenwerking gegroeid op een effectief en efficiënt schaalniveau, die bestendig is voor de toekomst
- OP-D3: In 2007 is de doorwerking van EV in het provinciaal en gemeentelijke beleid en in de uitvoering van de EV-taken geborgd in de relevante werkprocessen (uniform en afgestemd)

2.4

Confrontatie ambitie/doelen versus stand van zaken: de opgave voor 2006-2010

Met PUEV1 is de uitvoering van de EV-taken 'in de steigers' gezet, maar resteert voor PUEV2 nog een grote opgave voor het 'eindbeeld' in 2010. Zoals gezegd, is een zwaar accent nodig op de structurele uitvoering van de taken. Deze opgave wordt in de

hoofdstukken 3 en 4 nader geconcretiseerd: welke projecten en activiteiten zijn nodig om de doelen te realiseren.

Het spreekt voor zich dat de stand van zaken 'ultimo 2005' daarbij bepalend is voor de vraag in hoeverre en hoe snel de beheersfase kan worden bereikt. Daar waar in PUEV1 al veel is geïnvesteerd in het 'in de steigers zetten' van de uitvoering, kan in PUEV2 snel het accent worden gelegd op implementatie en beheer. Voorbeelden zijn de risico-inventarisatie en het transport van gevaarlijke stoffen. Daar waar dat niet het geval is, zal in 2006 (en in 2007) eerst nog moeten worden ingezet op zaken als het vergroten van het kennisniveau en 'het ervaring opdoen met'. Voorbeelden zijn sanering en risicocommunicatie.

Uiteindelijk zal echter in de loop der jaren voor alle onderdelen van de menukaart het accent komen te liggen op het structureel uitvoeren van de EV-taken, resulterend in milieuvergunningen waarin het externe veiligheidsaspect goed is verwerkt, ruimtelijke plannen met een goede verantwoording van het groepsrisico, adequate risicocommunicatie op basis van een volledig en actueel inzicht in de risicosituaties, het saneren van ongewenste situaties, et cetera.

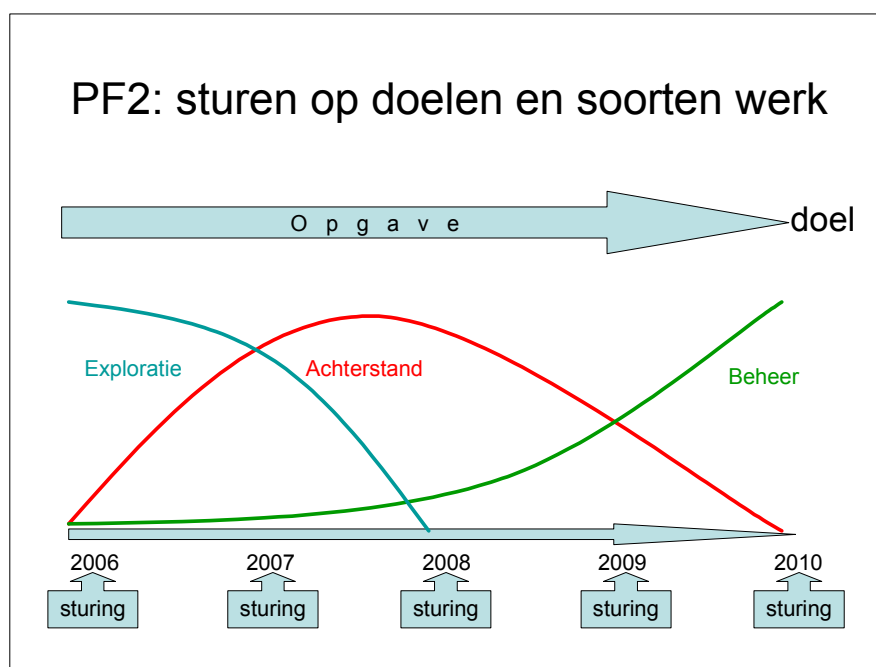
3 VAN AMBITIE EN DOELEN NAAR DE UITVOERING: PROJECTEN EN ACTIVITEITEN

Algemeen

Ambitie en doelen (hoofdstuk 2) zijn bepalend voor de vraag welke projecten en activiteiten nodig zijn. In de beweging van 'nieuwigheid naar routine' (zie paragraaf 1.1) worden de volgende ontwikkelingsstappen onderscheiden:

- Exploreren: kennis nemen, leren, ervaring opdoen, inventariseren; veelal in de vorm van projecten;
- Implementeren en achterstanden inhalen: de uitvoering op orde brengen, op weg naar het adequate niveau; ook hier met een productgerichte insteek;
- Beheren: de uitvoering beheren; veelal met een routinegerichte insteek (activiteiten).

Daarbij ligt het voor de hand dat in de beginjaren nog een aantal projecten nodig is, terwijl in de loop der jaren steeds meer ingezet wordt op het structureel uitvoeren van taken (de activiteiten). In PUEV2 is deze beweging duidelijke zichtbaar. In figuur:

Deze beweging is in dit programma ook nadrukkelijk zichtbaar. De bepaling van de noodzakelijke projecten en activiteiten is gebaseerd op:

- de stand van zaken betreffende de uitvoering van het EV-beleid in zijn algemeenheid en het PUEV1 in het bijzonder (zie paragraaf 2.2);
- de inschatting van de betrokken organisatie in het proces zoals dat in paragraaf 1.2 is beschreven.

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de projecten en activiteiten per onderdeel van de menukaart beschreven en gemotiveerd. Daarbij is tevens zicht gegeven op de planning door de jaren heen.

Risico-inventarisatie van risicovolle situaties

Het risicoregister is in PUEV1 voor een belangrijk deel gevuld. Afronding vindt plaats in 2006. Dit betekent dat voor deze taak de beheerfase snel is bereikt. Wel zal in 2006

aandacht worden besteed aan de borging van deze taak in de (uitvoerende en beherende) organisaties. Dit vindt, samen met de organisatorische borging van andere EV-taken, plaats in project OP-P1.

Naast de 'basisgegevens' voor het RRGs wordt de risico-inventarisatie uitgebreid aan de hand van de zogenaamde drempelwaardentabel. Dit betreft bedrijven die niet onder de reikwijdte van het Registratiebesluit vallen, maar die wel risico's met zich meebrengen (bijvoorbeeld houtopslag). In 2006 wordt dit in de steigers gezet, 2007 is het jaar van de 'invoer', zodat vanaf 2008 ook hier de beheerfase wordt bereikt.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
RI-P1	Organisatie: opstellen protocol voor het beheer van het risicoregister (Registratiebesluit: organisatorisch, inbedding in relevante werkprocessen, financieel) + mogelijke verbreding daarvan t.g.v. drempelwaardentabel (afhankelijk uitkomst RI-P2)	Zie OP-P1				
RI-P2	Informatie: bepalen informatiebehoefte, kwaliteitseisen, reikwijdte en diepgang t.b.v. drempelwaardentabel					
Implementeren: invoer						
RI-P3	Uitvoering: invoer RRGs (vervolg PUEV1)					
RI-P4	Uitvoering: invoer drempelwaardentabel					
Beheren						
RI-A1	Uitvoering: beheer RRGs (conform RI-P1)					
RI-A2	Uitvoering: beheer drempelwaardentabel (conform RI-P1 en RI-P2)		Zie RI-A1			
A	Uitvoering: communicatie over RRGs en drempelwaardentabel	Zie 'risicocommunicatie'				

Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving

Voor een goede doorwerking van EV in de milieuvergunningverlening wordt in 2006 nog een aantal projecten opgepakt. Specifiek als het gaat om een goed inzicht in de actualiteit van de Wm-vergunningen voor het onderdeel EV en het ontwikkelen en toepassen van goede standaardvoorschriften. Meer algemeen als het gaat om het bepalen van de werklust en het vergroten van het kennisniveau (samen met andere EV-taken ondergebracht in 'organisatorische versterking en professionalisering).

De daadwerkelijke doorwerking van EV in de milieuvergunning -hetzij via actualisatie, hetzij voor nieuwe vergunningaanvragen- wordt parallel aan bovenstaande 'voorbereidende' werkzaamheden opgepakt (inclusief BRZO). Voor saneringsituaties wordt verwezen naar het betreffende onderdeel van de menukaart.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
VH-P1	Informatie: inzicht in actualiteit Wm-					

	vergunningen voor wat betreft EV					
VH-P3	Organisatie: werklasteronderzoek vergunningverlening en handhaving + borging doorwerking EV in vergunningverlening en handhaving	Zie OP-P1				
VH-P4	Kennis: kennisniveau medewerkers vergunningverlening en handhaving	Zie OP-P3				
Implementeren: saneren						
VH-P	Uitvoering: saneren urgente situaties	Zie 'sanering'				
VH-P	Uitvoering: saneren niet-urgente situaties, op basis van provinciaal saneringsprogramma	Zie 'sanering'				
Beheren						
VH-A1	Uitvoering: wijzigen/actualiseren bestaande Wm-vergunningen voor wat betreft EV (conform VH-P2 en VH-P3)					
VH-A2	Uitvoering: behandeling nieuwe Wm-aanvragen voor wat betreft EV (conform VH-P2 en VH-P3)	Zie VH-A1				
VH-A4	Implementatie BeteRZO					

Transport van gevaarlijke stoffen, zoals routing van het vervoer

Voor het transport van gevaarlijke stoffen is binnen PUEV1 al veel in gang gezet. PUEV2 richt zich voor dit onderdeel van de menukaart daarom met name op implementatie, beheer en handhaving van de in PUEV1 uitgewerkt routeringsvoorstellen.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
TG-P1	Uitvoering: opstellen provinciale visie transport gevaarlijke stoffen t.a.v. landelijke ontwikkelingen (NVGS, landelijk basisnet) als uitwerking van PVVP en PMP					
TG-P2	Organisatie: uitwerking organisatorische verankering en borging doorwerking EV in 'transport-relevante' werkprocessen	Zie OP-P1				
TG-P3	Organisatie: afspraken maken over handhaving routing gevaarlijke stoffen door bevoegde instanties (organisatorisch, inbedding in relevante werkprocessen, financieel)					
Implementeren						
TG-P4	Uitvoering: implementatie visie op provinciedekkend routenet (PUEV1)					
TG-P5	Uitvoering: ondersteuning gemeenten bij implementatie van routing (PUEV1)					
Beheren						

TG-A1	Uitvoering: beheer routes gevaarlijke stoffen (conform OP-P1)					
TG-A2	Uitvoering: handhaving routing (conform TG-P3)					
TG-A3	Uitvoering: doorwerking routes gevaarlijke stoffen in provinciale en gemeentelijke plannen en besluiten (ro, verkeer en vervoer, rampenbestrijding)					
TG-A4	Uitvoering: doorwerking provinciale visie transport gevaarlijke stoffen (TG-P1) in provinciale en gemeentelijke plannen en besluiten.					
TG-A5	Uitvoering: monitoring en evaluatie					

Structuurvisie externe veiligheid

Vanaf 2007 worden, zowel door de provincie als door de gemeenten, visies opgesteld voor de doorwerking van externe veiligheid in vraagstukken op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, verkeer en vervoer en hulpverlening. Deze visies werken door in provinciale en gemeentelijke plannen en besluiten.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
Implementeren						
SV-P2	Uitvoering: op- en vaststellen gemeentelijke EV-visies, mede op basis van provinciaal gebiedsgericht toetsingskader (als uitwerking van Streekplan en Nota EV)					
Beheren						
SV-A2	Uitvoering: monitoring en evaluatie					

Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

Voor een goede doorwerking van EV in ruimtelijke plannen wordt in 2006 nog een aantal projecten opgepakt. Specifiek als het gaat om implementatie van kennis en hulpmiddelen voor ruimtelijk ordenaars die bijdraagt aan een goede doorwerking van EV-aspecten in ruimtelijke plannen. Meer algemeen als het gaat om het bepalen van de werklast (samen met andere EV-taken ondergebracht in 'organisatorische versterking en professionalisering).

De daadwerkelijke doorwerking van EV in ruimtelijke plannen -hetzij via actualisatie, hetzij in nieuwe plannen- wordt parallel aan bovenstaande 'voorbereidende' werkzaamheden opgepakt. Voor saneringsituaties wordt verwezen naar het betreffende onderdeel van de menukaart.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
RO-P1	Uitvoering: implementatie handreiking / samenwerkingsafspraken uit PUEV1	Zie OP-P1				
RO-P2	Kennis: faciliteren basiskennis-EV voor afdelingen RO + ontwikkelen kennis-					

	netwerk 'RO en EV'					
RO-P3	Informatie: Opstellen gemeentelijke signaleringskaarten t.b.v. gebruik door RO + opstellen checklist t.b.v. gebruik door RO					
RO-P4	Organisatie: werklasteronderzoek RO en EV + borging doorwerking EV in ruimtelijke plannen	Zie OP-P1				
RO-P5	Kennis: uniformeren aanpak personendichtheden					
Implementeren: actualiseren						
RO-A1	Uitvoering: actualisatie ruimtelijke plannen voor wat betreft EV, gekoppeld aan gemeentelijk actualiseringsregime					
Beheren						
RO-A2	Uitvoering: doorwerking EV in nieuwe ruimtelijke plannen	Zie RO-A1				
RO-A4	Uitvoering: monitoring en evaluatie					

Verantwoording groepsrisico

Dit onderdeel van de menukaart richt zich specifiek op de betrokkenheid van de regionale brandweer bij de verantwoording van het groepsrisico (wettelijke adviestaak), zowel in het milieuspoor als in het ruimtelijk spoor. In 2006 wordt in een aantal projecten aandacht besteed aan kennisvergroting en het formuleren van een gebiedsvisie en/of een visie ten aanzien van met elkaar vergelijkbare inrichtingen.

De daadwerkelijke invulling van de adviestaak van de regionale brandweer, zowel voor milieuvergunningen als voor ruimtelijke plannen, wordt vanaf 2006 opgepakt.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
GR-P1	Kennis: vervolg project Verantwoording Groepsrisico PUEV1	Zie GR-P2				
Implementeren						
GR-P2	Uitvoering: opstellen visie voor het –in zijn algemeenheid- omgaan met de verantwoording van het groepsrisico, al dan niet als onderdeel (structuur-)visie-EV					
Beheren						
GR-A2	Uitvoering: doorwerking visie op groepsrisico (GR-P2) in concrete provinciale en gemeentelijke besluiten over milieuvergunningen en ruimtelijke plannen					

Sanering

De sanering van risicovolle situaties (op grond van het plaatsgebonden risico) wordt vanaf 2006, gekoppeld aan de saneringsvereisten en –termijnen uit het Besluit externe

veiligheid inrichtingen (Bevi), meteen opgepakt. De uitvoering van een aantal saneringspilots in 2006 zal deze uitvoering ondersteunen.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
SA-P1	Kennis: inventarisatie sanerings-situaties voor wat betreft PR + aansluiting op saneringsinitiatieven van rijk en markt	Zie PUEV1				
SA-P2	Kennis: inventarisatie sanerings-situaties voor wat betreft GR (met oriënterende waarde als grens) en op grond daarvan overwegen om ook hiervoor een saneringsdoelstelling te formuleren + aansluiting op sanerings-initiatieven van rijk en markt	Zie PUEV1				
Implementeren: saneren						
SA-P4	Uitvoering: opstellen provincie-breed saneringsprogramma					
SA-P5	Uitvoering: opstellen individuele saneringsplannen					
SA-P6	Uitvoering: uitvoering urgente saneringsplannen / realisatie provinciaal saneringsprogramma	Zie SA-P5				
SA-P7	Uitvoering: uitvoering minder-urgente saneringsplannen / realisatie provinciaal saneringsprogramma	Zie SA-P5				
Beheren						
SA-A1	Uitvoering: monitoring gesaneerde situaties, via 'EV in vergunning-verlening' en 'RO en EV'	Zie 'EV en vergunningverlening' en 'EV en ruimtelijke ordening'				

Risicocommunicatie

De huidige activiteiten worden in 2006 voortgezet. Tevens zal in het kader van het Provinciale Milieubeleidsplan een hinderbelevingsonderzoek plaatsvinden waarin het onderwerp externe veiligheid wordt meegenomen. Kennisoverdracht, kennisbehoefte zullen in 2006 en 2007 centraal staan. Vanaf 2007 zal het accent meer komen te liggen op een integrale uitvoering van een communicatiestrategie in samenwerking met gemeenten.

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
RC-P1	Kennis: mobiliseren, informeren en inschakelen communicatiedeskundigen en professionals bij de bevoegd gezag-instanties + bestuurders					
RC-P2	Kennis: peilen en in kaart brengen risico-besef en -beleving burgers (0-meting)					
RC-P3	Uitvoering: EV-communicatie voor-					

	bereiden (RRGS/MRK, communicatiestrategie en -plan), in aansluiting op landelijke ontwikkelingen					
Inhalen						
Beheren						
RC-A1	Uitvoering: uitzenden van de EV-communicatieboodschap (RC-P3)					
RC-A2	Beheer, evaluatie en actualisatie EV-communicatiestrategie en -plan					
RC-A3	Kennis: monitoring risico-besef en –beleving burgers (vervolgmetingen)					

Organisatorische versterking en professionalisering

In dit onderdeel van de menukaart komt een aantal aspecten binnen de andere, inhoudelijk, onderdelen van de menukaart samen. Het gaat dan over een goed inzicht in de werklast en de borging van de EV-taken in de relevante werkprocessen én over training en opleiding.

Daarnaast wordt binnen dit onderdeel, op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in hoofdstuk 5 van dit programma, verder handen en voeten geven aan de organisatie voor de uitvoering van PUEV2. Ditzelfde geldt voor het management van het programma en de bijdrage aan de landelijke projecten (zie ook hoofdstuk 5).

P/A		2006	2007	2008	2009	2010
Exploreren						
OP-P1	Onderzoek doorwerking EV: werklast, structurele formatie, samenwerking, borging in werkprocessen, opleiding en kennisnetwerk					
OP-P3	Training en opleiding					
OP-P4	Organisatie-ontwikkeling					
Implementeren						
OP-P2	Implementatie resultaten onderzoek P1					
Beheren						
OP-A1	Programmamanagement: monitoring en evaluatie uitvoering programma en samenwerking, gekoppeld aan actualisatie uitvoeringsprogramma					
OP-A2	2,5% bijdrage aan landelijke PUEV2-projecten.					

4 HET UITVOERINGSPROGRAMMA OP EEN RIJ

4.1 Inleiding

De projecten en activiteiten, zoals beschreven in hoofdstuk 3, zijn verder uitgewerkt:

- Kwalitatief: organisatie (trekker, begeleiding, betrokkenen) en omschrijving (doel, vertreksituatie, omschrijving, stappen);
- Kwalitatief: aantal te leveren producten (allen bij de activiteiten), tijdsinzet en personele en materiële kosten.

De volledige uitwerking is niet in dit programma opgenomen, maar apart in een bijlagenboek. De totaalbeelden voor de jaren 2006-2010 zijn opgenomen in paragraaf 4.2 (op het niveau van de onderdelen van de menukaart) en in bijlage 2 (op het niveau van de projecten en activiteiten en regiogewijs toegeedeeld naar de diverse organisaties).

Bij de uitwerking van de projecten en activiteiten passen de volgende opmerkingen:

- Het programma omvat alle onderdelen van de menukaart;
- De uitvoering van de verschillende onderdelen van de menukaart start in 2006, met uitzondering van 'risicocommunicatie' (vanaf 2007);
- In het programma is ernaar gestreefd het aantal projecten tot het noodzakelijke te beperken en de projecten bovendien te concentreren in de eerste twee uitvoeringsjaren; dit biedt de mogelijkheid zoveel mogelijk én zo snel mogelijk het beschikbare budget te besteden aan de structurele uitvoering van de EV-taken; zo is de verhouding projecten/activiteiten in 2006 circa 35%/65% en in 2010 circa 10%/90%;
- Bij de kwantificering van de activiteiten zijn aannames gehanteerd betreffende te hanteren kentallen (benodigde uren per product) en de werklast (aantal te leveren producten). Hieraan hebben de participerende organisaties nadrukkelijk een actieve bijdrage geleverd, bijvoorbeeld door aan te geven wat de werklast is en/of wat de (verwachte) benodigde capaciteit is. Op deze wijze sluiten de aannames zo goed mogelijk aan bij de behoeften van die organisaties. Daarbij dient te worden benadrukt dat deze aannames zijn gebaseerd op informatie die ten tijde van het opstellen van het programma beschikbaar was. In 2006 zal dit inzicht worden aangescherpt (project OP-P1 en landelijk PUEV2-project 'kentallen'). Dit inzicht zal in ieder geval doorwerken in de eerste actualisatie van het programma in 2006. Mogelijk geldt dit ook al voor de uitvoering in 2006;
- De verdeling van de budgetten over de participerende organisaties is nader uitgewerkt in bijlage 2; daarbij zijn, op hoofdlijnen, de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Risico-inventarisatie van risicovolle situaties:
 - o invoer en beheer van het risicoregister (inclusief de drempelwaardentabel) ligt in NWU, ZOU en Eemland voor een deel bij de milieudiensten en voor een deel bij individuele gemeenten (die niet in de milieudienst participeren); in ZWU¹ is dit verspreid over de gemeenten; de provincie heeft hierin ook een uitvoerende taak;
- Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving:
 - o de doorwerking van EV in milieuvergunningverlening en handhaving ligt in NWU,

¹ Op dit moment loopt in ZWU een onderzoek, waarin onder meer wordt bekeken op welke wijze samenwerking kan worden gerealiseerd bij de uitvoering van de milieutaken. Het resultaat hiervan zal worden gebruikt voor de nadere uitwerking van de organisatievraag in deze regio.

- ZOU en Eemland voor een deel bij de milieudiensten en voor een deel bij individuele gemeenten (die niet in de milieudienst participeren); in ZWU² is dit verspreid over de gemeenten; de provincie heeft hierin ook een uitvoerende taak;
- de rol van de regionale brandweer is ondergebracht bij het onderdeel 'verantwoording groepsrisico';
- Transport van gevaarlijke stoffen, zoals routing van het vervoer:
 - deze taak ligt primair bij de provincie (visie en coördinatie) en de individuele gemeenten (implementatie, beheer, handhaving); de milieudiensten vervullen hierin een ondersteunende rol;
 - Structuurvisie externe veiligheid:
 - deze taak ligt bij de provincie (toetsingskader) en de individuele gemeenten (visie, implementatie en doorwerking); de milieudiensten kunnen hierin een ondersteunende rol vervullen;
 - Ruimtelijke ordening en externe veiligheid:
 - de doorwerking van EV in ruimtelijke plannen ligt in NWU, ZOU en Eemland voor een deel bij de milieudiensten en voor een deel bij individuele gemeenten (die niet in de milieudienst participeren); in ZWU is dit verspreid over de gemeenten; de provincie heeft hierin ook een uitvoerende taak (toetsing ruimtelijke plannen);
 - de rol van de regionale brandweer is ondergebracht bij het onderdeel 'verantwoording groepsrisico';
 - Verantwoording groepsrisico:
 - verantwoording van het groepsrisico speelt bij vergunningverlening en ruimtelijke plannen; de inzet van provincie, gemeenten (en milieudiensten) is verwerkt in de betreffende onderdelen;
 - de uitwerking van dit onderdeel betreft met name de wettelijke adviestaak van de regionale brandweer;
 - Sanering:
 - de begeleiding van saneringen ligt in NWU, ZOU en Eemland voor een deel bij de milieudiensten en voor een deel bij individuele gemeenten (die niet in de milieudienst participeren); in ZWU is dit verspreid over de gemeenten;
 - Risicocommunicatie:
 - deze taak ligt primair bij de provincie en bij de individuele gemeenten; de milieudiensten vervullen hierin een ondersteunende rol;
 - Organisatorische versterking en professionalisering:
 - hierin speelt de provincie een belangrijke rol (regie en coördinatie).
- Voor de gehanteerde tarieven is de volgende differentiatie aangebracht. Het betreft uurtarieven exclusief BTW:
 - regionale brandweer en milieudiensten: €70, gebaseerd op de gehanteerde uurtarieven in de begrotingen van betrokken organisaties;
 - provincie: €70, in de begroting van de provincie wordt een tarief van €90 gehanteerd; dit betekent dat de provincie een deel uit de eigen middelen financiert;
 - gemeenten: €60, dit tarief is gebaseerd op de gemiddelde gemeentelijke tarieven die ook in PUEV1 zijn gehanteerd (declaraties van gemeenten mogen niet hoger zijn dan €70);

² Op dit moment loopt in ZWU een onderzoek, waarin onder meer wordt bekeken op welke wijze samenwerking kan worden gerealiseerd bij de uitvoering van de milieutaken. Het resultaat hiervan zal worden gebruikt voor de nadere uitwerking van de organisatievraag in deze regio.

- Voor de uitvoering van het programma geldt het uitgangspunt dat de projecten en activiteiten 'in eigen beheer' door de betreffende organisaties worden uitgevoerd; indien dat (op onderdelen) onverhoopt niet mogelijk blijkt, zal binnen de beschikbare en geprogrammeerde budgetten, naar externe oplossingen worden gezocht.

4.2 Totaalbeeld op het niveau van de onderdelen van de menukaart

Onderstaande tabellen presenteren het kostenoverzicht op het niveau van de onderdelen van de menukaart (zie bijlage 2 voor een gedetailleerd kwantitatief overzicht en het bijlagenboek voor een nadere omschrijving van de projecten en activiteiten).

In een eerste versie van het uitvoeringsprogramma bleek 'de vraag' hoger te zijn dan het beschikbare budget van €782.000, namelijk circa €1.200.000. Met dit beeld als uitgangspunt zijn de volgende keuzes gemaakt:

- 2006-2010: voor de provincie is gerekend met een uurtarief van €70; dit is lager dan het werkelijke uurtarief (de provincie financiert derhalve een deel uit eigen middelen);
- 2006-2010: de provincie acht het noodzakelijk om, naast de uren die zijn opgenomen in het programma capaciteit beschikbaar te hebben voor risicoregistratie (50 uur), structuurvisie EV (200 uur), ruimtelijke ordening en EV (350 uur), verantwoording groepsrisico (200 uur), sanering (240 uur), risicocommunicatie (200 uur) en organisatorische versterking en professionalisering (430 uur); deze uren zijn niet in het programma opgenomen, maar worden uit de eigen middelen voor het Provinciaal Milieubeleidsplan en de Nota Handhaving en veiligheid gefinancierd.
- 2006: de uitvoering van PUEV1 loopt door tot in 2006; daarom is er voor gekozen om de voorbereiding van de uitvoering van PUEV2 al in januari 2006 te starten, maar de daadwerkelijke uitvoering pas vanaf maart; de oorspronkelijke budgetten voor uitvoering van de activiteiten zijn daartoe teruggebracht tot 10/12; de budgetten voor de projecten in 2006 zijn gehandhaafd;
- 2007-2010: voor de structurele uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening (VH-A1 en VH-A2) en ruimtelijke ordening (RO-A1 en RO-A2) is er van uitgegaan dat de betrokken organisaties nu reeds in beperkte mate in de benodigde capaciteit voorzien hebben (de doorwerking van EV in vergunningen en ruimtelijke plannen is immers niet nieuw); daarom zijn de oorspronkelijk geraamde budgetten voor deze activiteiten met 10% teruggebracht; dit creëert tevens enige ruimte om de voor 2006 geraamde capaciteit voor de regionale brandweer (GR) in de loop der jaren uit te breiden (circa 400 uur); het werklasteronderzoek in 2006 (OP-P1) zal uitwijzen in hoeverre hier in voldoende mate wordt voorzien.

Vanuit deze keuzes ontstaat het onderstaande beeld voor het programma. In bijlage 2 is dit beeld nader gedetailleerd.

	2006 (€)	2007 (€)	2008 (€)	2009 (€)	2010 (€)
RI	30.100	49.450	28.400	28.400	28.400
VH	169.350	180.250	180.250	180.250	180.250
TG	58.850	56.250	75.600	75.600	75.600
SV	23.000	23.000	28.600	28.600	28.600
RO	236.000	217.000	209.700	209.700	209.700
GR	112.350	122.290	127.540	122.220	122.220
SA	39.800	28.600	28.600	28.600	28.600
RC	0	18.400	38.750	44.100	44.100
OP	112.550	86.750	64.500	64.500	64.500
TOTAAL	782.000	781.990	781.940	781.970	781.970

5 DE PROGRAMMASTRUCTUUR

5.1 Organisatie van de uitvoering

Uitgangspunten

Voor de uitvoering van PUEV2 zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- De uitvoering van PUEV2 staat niet op zichzelf, maar dient ook in het licht te worden gezien van de periode na 2010. Na 2010 worden de gelden immers beschikbaar gesteld via provincie- en gemeentefonds. Het is dus zaak om de structuur van de uitvoering van PUEV2 zodanig vorm te geven, dat deze structuur ook na 2010 bestendig is;
- In de uitvoeringsstructuur wordt, gekoppeld aan de vereisten uit de subsidieregeling om in 2009 minimaal 75% van het budget via structurele formatie in te vullen, toegewerkt naar een situatie waarin de uitvoerende organisaties formatie beschikbaar krijgen om de structurele uitvoering van de EV-taken op een adequaat niveau uit te voeren. Daarbij dient wel rekening te worden gehouden met het feit dat het beschikbare budget niet jaarlijks wordt geïndexeerd;
- Deze structuur kan en hoeft niet perse vanaf 2006 operationeel te zijn. In het project OP-P4 is daarom ook ruimte gecreëerd om de beoogde uitvoeringsstructuur in de loop der jaren operationeel te maken.

Coördinatie van de uitvoering

De coördinatie van de uitvoering van PUEV2 krijgt vorm via het programma-management. In paragraaf 5.2 is dit nader uitgewerkt. Daarbij zal nadrukkelijk niet alleen gestuurd worden op het succes of falen van de afzonderlijke projecten en activiteiten, maar juist ook op het realiseren van de voor 2010 (of eerder) gestelde doelen. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de doelindicatoren die in het landelijk PUEV2-project zullen worden ontwikkeld.

Uiteraard is de coördinatie van de uitvoering van PUEV2 niet alleen een taak (en zaak) van de provincie. In hoofdstuk 3 zijn voor de verschillende menuonderdelen circa twintig projecten en twintig activiteiten gedefinieerd. Om te komen tot een overzichtelijke uitvoering van al deze projecten en activiteiten, en een goede bewaking van de onderlinge samenhang, is tot een clustering gekomen van samenhangende menukaart-onderdelen. Voor de bewaking van en sturing op de uitvoering worden twee begeleidingsgroepen ingesteld:

- groep 1:
 - o risico-inventarisatie;
 - o externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving;
 - o sanering;
 - o risicocommunicatie;
 - o organisatorische versterking en professionalisering;
- groep 2:
 - o transport gevaarlijke stoffen;
 - o structuurvisie externe veiligheid;
 - o ruimtelijke ordening en externe veiligheid;
 - o verantwoording groepsrisico.

Opbouw structurele formatie

In bijlage 2 zijn de programma-uren toegeedeeld naar de in het programma participerende organisaties. Voor de volgende organisaties heeft dit aantal uren een zodanige omvang (variërend van circa 0,5 tot 1,75 fte. per organisatie), dat deze ingevuld kan worden via structurele capaciteit³: regionale brandweer (BRUL), milieudienst Noordwest-Utrecht, milieudienst Gewest Eemland, milieudienst Zuidoost-Utrecht, gemeente Utrecht en de provincie Utrecht. In 2010 betreft dit circa 75% van de vanuit het programma beschikbare uren. Het aantrekken van deze formatie zal, na vaststelling van het programma (en rekening houdend met het niet-geïndexeerde budget), zo snel mogelijk geëffectueerd worden. Het streven is er op gericht dit in 2007 te hebben gerealiseerd. De milieudiensten zullen daarbij gebruik maken van de mogelijkheden voor onderlinge samenwerking en de mogelijkheid om formatie 'te delen'.

Het overige deel van de vanuit het programma beschikbare uren is toegeedeeld aan gemeenten. Hier dient zich het vraagstuk van de 'kritische massa' aan, het gaat immers om een beperkt aantal uren per gemeente. Voor de gemeenten in de regio Zuidwest-Utrecht is een onderzoek uitgevoerd waarin dit vraagstuk nader is bekeken. Geadviseerd is de voor de regio beschikbare capaciteit te bundelen en te stationeren bij één gemeente. Indien dit advies wordt overgenomen kan ook in deze regio een bundeling van kennis en capaciteit op afzienbare termijn worden gerealiseerd.

Voor de overige gemeenten ligt nog geen passend antwoord klaar. Voorgesteld wordt dit nader te bekijken in het kader van het project OP-P4 (organisatie-ontwikkeling). Opties voor bundeling liggen er op het niveau van de regionale intergemeentelijke samenwerking (conform advies Zuidwest-Utrecht), dan wel op het niveau van de veiligheidsregio.

Uitbouw samenwerking

De samenwerking in de provincie Utrecht is, met het oog op de uitvoering van EV-taken, al vergaand gestructureerd. De veiligheidsregio (i.c. de regionale brandweer) omvat het gehele provinciale grondgebied en in 3 van de 4 regio's wordt een belangrijk deel van de EV-taken door milieudiensten uitgevoerd. Bovendien heeft de uitvoering van PUEV1, onder regie van de provincie als programmamanager, het provinciaal EV-netwerk gemobiliseerd. Met de uitvoering van PUEV2 en het aantrekken van structurele formatie zal deze basis in de loop der jaren alleen maar versterkt worden. Mogelijk, maar dat zal blijken bij de uitvoering van OP-P4 (organisatieontwikkeling), dienen zich bovendien nog verdergaande opties aan voor de versterking van de samenwerking.

Communicatie is een belangrijke bindende factor binnen PUEV2. Betrokkenheid van de participerende organisaties bij de uitvoering van projecten, informatie over voortgang en resultaten, het uitdragen van 'best practices' en het aanbieden van hulpmiddelen: kennis vergaren en kennis delen. Verschillende communicatiemiddelen worden hiervoor ingezet: digitale nieuwsbrieven, bijeenkomsten en workshops binnen de projecten, een website, et cetera.

³ Inclusief capaciteit voor BRZO (BeteRZO).

5.2 Programmamanagement

Het programmamanagement regelt de uitvoering van het uitvoeringsprogramma.

Belangrijke aspecten daarin zijn:

- Organisatie;
- Voortgangsbewaking, informatie en communicatie;
- Financiën.

Organisatie

De provincie Utrecht, bij monde van het college van **Gedeputeerde Staten**, is verantwoordelijk voor het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid-2. Hiertoe:

- Vraagt het college van Gedeputeerde Staten aan gemeenten (bij monde van het college van Burgemeester en Wethouders) en de regionale brandweer (bij monde van het dagelijks bestuur), zich uit te spreken over het uitvoeringsprogramma, gericht op:
 - Instemming met het uitvoeringsprogramma, de daarin gestelde doelen en de daarin opgenomen projecten en activiteiten;
 - Participatie in de (voor de betreffende organisatie relevante) projecten en activiteiten.
- Stelt het college van Gedeputeerde Staten het uitvoeringsprogramma vast en dient het uitvoeringsprogramma, vergezeld door een aanvraagformulier op grond van het Besluit milieusubsidies, vervolgens vóór 28 februari 2006 in bij het ministerie van VROM;
- Stelt het college van Gedeputeerde Staten een programmamanager in de provinciale organisatie aan, die uitvoering geeft aan het programma;
- Legt het college van Gedeputeerde Staten op de daartoe bepaalde momenten (zie onderdeel 'voortgangsbewaking') inhoudelijke en financiële verantwoording af aan het ministerie van VROM, met het oog op zowel het realiseren van de gestelde doelen als het met het oog op de daadwerkelijke uitvoering van de projecten en activiteiten; dit met het oog op een afronding van het programma voor 31 december 2010;
- Draagt het college van Gedeputeerde Staten jaarlijks zorg voor een actualisatie van het uitvoeringsprogramma, waarin steeds het eerstvolgende jaar concreet wordt uitgewerkt en de doorkijk naar de daarop volgende jaren wordt herijkt;
- Is het college van Gedeputeerde Staten bevoegd op basis van een verantwoordingsplicht naar het ministerie van VROM en/of de in het uitvoeringsprogramma participerende organisaties:
 - Af te wijken van de inhoudelijke lijn van het uitvoeringsprogramma dan wel van specifieke projecten daarbinnen;
 - In te grijpen op de leiding van het programma, dan wel de leiding van de projecten en activiteiten, dan wel de ondersteuning binnen de projecten;
 - Bij het leveren van slechte prestaties de daarvoor beschikbaar gestelde financiële middelen niet uit te betalen dan wel terug te vorderen.
- De gedeputeerde Milieu is aanspreekpunt voor de programmamanager.
- Het Mandaatbesluit secretaris/diensten is van toepassing.

De **programmamanager** geeft in opdracht van het college van Gedeputeerde Staten, leiding aan de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en draagt in die hoedanigheid zorg voor:

- Het aanstellen van projectleiders voor de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en activiteiten;
- Het aanstellen van bestuurlijk verantwoordelijken voor de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en activiteiten;
- Het doen starten van de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en activiteiten, op basis van daartoe in samenwerking met de aangestelde projectleiders en op basis van het vastgestelde uitvoeringsprogramma uit te werken Plannen van Aanpak (inclusief projectbegroting en met aandacht voor de door VROM gestelde voorwaarden en beoordelingscriteria);
- Het continu monitoren van de inhoudelijke (doelen en projecten en activiteiten), planmatige en financiële voortgang van het uitvoeringsprogramma, minimaal gekoppeld aan de vastgestelde voortgangsmomenten (zie onderdeel 'voortgangsbewaking');
 - Het signaleren van knelpunten en voorstellen doen voor het oplossen van deze knelpunten

De **projectleiders** geven leiding aan de uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en activiteiten en dragen in die hoedanigheid zorg voor:

- Het, in overleg met de programmamanager, uitwerken van een Plan van Aanpak (inclusief projectbegroting en met aandacht voor de door VROM gestelde voorwaarden en beoordelingscriteria) voor het betreffende project, op basis van de project- en/of activiteituitwerking in het uitvoeringsprogramma;
- Het in overleg met de programmamanager, aanstellen van de voor het project of activiteit in het Plan van Aanpak beschreven ondersteuning;
- Het starten van en uitvoering (doen) geven aan het project of activiteit op basis van het Plan van Aanpak (inclusief projectbegroting en met aandacht voor de door VROM gestelde voorwaarden en beoordelingscriteria);
- Het continu monitoren van de inhoudelijke (doelen en projecten en activiteiten), planmatige en financiële voortgang van het project, minimaal gekoppeld aan de vastgestelde voortgangsmomenten (zie onderdeel 'voortgangsbewaking');
- Het signaleren van knelpunten binnen de uitvoering van het project en activiteiten en komen tot een oplossing van deze knelpunten

Voortgangsbewaking, informatie en communicatie

Op projectniveau vormen de **Plannen van Aanpak** de basis voor de uitvoering. In deze plannen wordt ten minste uitwerking gegeven aan:

- Doel van het project;
- Stand van zaken;
- Wat willen we bereiken?
- Hoe willen we het doel bereiken?
- Hoe ziet het eindproduct eruit?
- Wat gaan we ermee doen?
- Planning;
- Benodigde tijd, (tussen)producten, benodigde capaciteit en middelen (projectbegroting), afstemming;
- Beheersing van het project;
- Organisatie, informatie, communicatie, kwaliteitsbewaking, afbreukrisico en evaluatie.

En voldaan aan de door het ministerie van VROM in de subsidieregeling vastgestelde voorwaarden en beoordelingscriteria.

Regelmatig, zoals bepaald in artikel 9 van de de subsidieregeling, legt het college van Gedeputeerde Staten **verantwoording** af aan het ministerie van VROM aangaande de inhoudelijke, planmatige en financiële voortgang van de uitvoering van het programma. Hiertoe:

- Doen de projectleiders ruimschoots voor de genoemde voortgangsmomenten verslag van de voortgang binnen de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en activiteiten; dit op basis van een door de programmamanager aangereikt format en gevoed door een (tijds)verantwoording van de participerende organisaties, dan wel een declaratie van ingeschakelde bureaus;
- Draagt de programmamanager ruimschoots voor de genoemde voortgangsmomenten zorg voor bundeling van de project- en activiteitsverslagen op programmaniveau, dat ter beoordeling en goedkeuring aan het college van Gedeputeerde Staten wordt aangeboden;
- Doet het college van Gedeputeerde Staten tenslotte het voortgangsverslag toekomen aan het ministerie van VROM.

De voortgangsrapportages zijn gebaseerd op een format dat op landelijk niveau in overleg tussen de provincies en het ministerie van VROM is opgesteld.

Communicatie over het uitvoeringsprogramma en de daarin opgenomen projecten en activiteiten vindt plaats langs een drietal lijnen:

- Het beschikbaar stellen van de bovenbeschreven voortgangsverslagen aan alle in het uitvoeringsprogramma participerende organisaties;
- Het regulier uitbrengen van een nieuwsbrief, waarin steeds alle projecten en activiteiten belicht worden;
- Het daar waar relevant beleggen van informatiebijeenkomsten over één of meerdere projecten of activiteiten.

Financiën

Tussen **het ministerie van VROM en de provincie Utrecht**:

- De gelden voor het uitvoeringsprogramma worden door het college van Gedeputeerde Staten bij het ministerie van VROM aangevraagd, conform het Besluit milieusubsidies en het daartoe beschikbaar gestelde aanvraagformulier;
- De provincie Utrecht ruimt in haar financiële systeem een herkenbare post in voor het uitvoeringsprogramma;
- Voor de financiering van het uitvoeringsprogramma zal door de provincie zoveel als mogelijk gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid die door het ministerie van VROM wordt geboden om via voorschotten te werken;
- De bepaling van de kosten voor de uitvoering van de projecten worden gebaseerd op de uitgangspunten die daarvoor in artikel 6 van de 'Subsidieregeling Programmafinanciering EV-beleid andere overheden 2006-2010' zijn gesteld;
- Het college van Gedeputeerde Staten zal zich richting het ministerie van VROM financieel verantwoorden, zoals beschreven onder het onderdeel 'voortgangsbewaking'.

Tussen **de provincie Utrecht, de participerende organisatie en de ingeschakelde bureaus**:

- De in het uitvoeringsprogramma participerende organisaties ruimen in hun financiële systeem een herkenbare post in voor het uitvoeringsprogramma;
- De programmamanager draagt zorg voor de betaling van de participerende organisaties, dan wel de ingeschakelde bureaus, op basis van de begroting zoals

opgenomen in de Plannen van Aanpak voor de projecten en activiteiten. Daarbij wordt zoveel mogelijk gewerkt met voorfinanciering;

- De programmamanager zal zich richting het college van Gedeputeerde Staten financieel verantwoorden, zoals beschreven onder het onderdeel 'voortgangsbewaking'.

BIJLAGE Financiële overzichten